

"Психологиялық және әлеуметтік жұмыс" кәсіптік стандартын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 мамырдағы № 292 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 31 мамырда № 18764 болып тіркелді.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 117-бабының 2-1-тармағына сәйкес
БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 23.12.2021 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған "Психологиялық және әлеуметтік жұмыс" кәсіптік стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Ұлттық біліктілік жүйесін дамыту және болжамдау департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілернің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау бірінші вице-министрі Е.Ж. Жылқыбаевқа жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің
2019 жылғы 30 мамырдағы
№ 292 бұйрығымен
бекітілді

"Психологиялық және әлеуметтік жұмыс" кәсіптік стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Психологиялық және әлеуметтік жұмыс" кәсіптік стандарты біліктілік және құзыреттілік деңгейіне талаптарын, еңбектің мазмұнын, сапасы мен жағдайларын анықтау үшін арналған және мемлекеттік заңды тұлғалар көрсететін қызметтерде қолданылады.

Бұл кәсіптік стандарт білім беру бағдарламаларын құруға, оның ішінде кадрларды басқару саласында кәсіпорындарда персоналды оқыту, білім беру мекемелерінің қызметкерлері мен түлектерін сертификаттау, кең ауқымды міндеттерді шешу үшін мүмкіндік береді.

2. Осы Кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтер – өмірлік қиын жағдайда жүрген адамға (отбасына) туындаған әлеуметтік проблемаларды еңсеру үшін жағдайларды қамтамасыз ететін және оның қоғам өміріне қатысуына басқа азаматтармен тең мүмкіндіктер жасауға бағытталған қызметтер кешені;

2) пробация (әлеуметке қосу) – санаттары заңмен айқындалған адамдардың қылмыстық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу үшін олардың мінез-құлқын түзеуге бағытталған бақылау және әлеуметтік-құқықтық сипаттағы қызмет түрлері мен жеке айқындалатын шаралар жүйесі;

3) әлеуметтік жұмыс – жекелеген отбасыларға, отбасыларға бұзылған немесе жоғалған функцияларын, олардың толық әлеуметтік жұмыс істеуіне кедергі келтіретін олардың әлеуметтік құқықтары мен өтемақы кепілдіктерін әске асыруда көмек көрсету бойынша қызмет;

4) әлеуметтік қызметкер – арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін және (немесе) арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау мен айқындауды жүзеге асыратын, белгіленген талаптарға сәйкес келетін қажетті біліктілігі бар қызметкер;

5) біліктілік – қызметкердің біліктілік даярлығының деңгейі, жұмыс күрделілігі деңгейін анықтау үшін қажет білімінің, икемділігі мен дағдыларының болуы;

6) біліктілік деңгейі – күрделіліктің параметрлері бойынша стандартты емес еңбек әрекеттерімен, жауапкершілігімен және тәуелсіздігімен сараланатын қызметкердің даярлық деңгейі мен құзыреттілігіне қойылатын талаптар жиынтығы;

7) білім – білім алу және жеке тәжірибесі арқылы ақпаратты меңгерудің нәтижесі, оқу немесе жұмыс саласына қатысты фактілер, қағидалар, теория және практика жиынтығы; бағалануы тиіс біліктілік құрамдас бөлігі;

8) дағдылары – жұмыс орнында және күнделікті өмірінде белгіленген интеллектуалды және физикалық әрекеттерді орындау қабілеттігін сипаттайтын оқу немесе белгілі зерттеулер мен жұмыстарды жүргізу арқылы дамитын қасиет;

9) еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланыстағы әрекеттер жиынтығы;

10) икемділік – әрекеттерді іске асыру және проблемаларды шешу үшін (логикалық, интуитивті, шығармашылық және практикалық ойлауды қолдану) білімді қолдану және құзыреттілігін көрсету қабілеттілігі;

11) кәсіп – қызметкердің біліктілік даярлығының деңгейі, жұмыс күрделілігі деңгейін анықтау үшін қажет білімінің, икемділігі мен дағдыларының болуы;

12) кәсіптік кіші топ – еңбек функцияларының толық жиынтығымен құрылған және құзыреттерді орындау үшін қажетті кәсіптер жиынтығы;

13) кәсіптік топ – жалпы интеграциялық негізі бар (ұқсас және жақын тағайындаулар, объектілер, технологиялар, оның ішінде еңбек құралдары) және оларды орындау үшін еңбек функциялары мен құзыреттілігінің ұқсас жиынтығын көздейтін кәсіби кіші топтар жиынтығы;

14) мүгедектігі бар адамды абилитациялау мен оңалтудың жеке бағдарламасы – мүгедектігі бар адамды оңалтудан өткізудің нақты көлемін, түрлері мен мерзімдерін белгілейтін құжат;

15) құзырет – қызметкердің кәсіптік және еңбек қызметінде білімін, икемділіктер мен дағдыларын пайдалану қабілеттілігі;

16) медициналық-әлеуметтік көмек – тізбесін уәкілетті орган белгілейтін әлеуметтік маңызды аурулары бар азаматтарға көрсетілетін медициналық және әлеуметтік-психологиялық көмек;

17) медициналық-әлеуметтік сараптама – мүгедектікті және (немесе) еңбекке қабілеттіліктен айырылу дәрежесін белгілей (белгілемей) отырып, куәландырылатын адамның организм функцияларының тұрақты бұзылуынан туындаған тыныс-тіршілігінің шектелуін бағалау, сондай-ақ оның әлеуметтік қорғау шараларына қажеттілігін айқындау;

18) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлердің құрылымдалған сипаты.

Ескерту. 2-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 23.12.2021 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 13.01.2023 № 9 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

3. Осы Кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АМӨК – алғашқы медициналық-әлеуметтік көмек;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленіп, бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) МӘС – медициналық-әлеуметтік сараптама;

- 4) МӘСК – медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиясы;
- 5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 6) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері.

Ескерту. 3-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 23.12.2021 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: "Психологиялық және әлеуметтік жұмыс".

5. Кәсіптік стандартты әзірлеу мақсаты: қызметкерлердің біліміне, икемділігіне, дағдыларына және жеке құзыреттілігіне сәйкес келетін талаптардың еңбек функцияларының жүйелі және құрылымданған сипаттамаларын кәсібі бойынша көрсету.

6. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы:

Психологиялық және әлеуметтік жұмыс мыналарды көздейтін кәсіптік қызметті қарайды:

қоғамдағы адам өміріне, қалыпты әлеуметтік жұмыс істеу үшін көмектесу және лайықты жағдай жасау;

өмірлік қиын жағдайға тап болған адамға, отбасына, мұқтаж жандардың әртүрлі топтарына көмек көрсету;

қоғамның, топтың немесе жеке адамның әлеуметтік, психоменталдық байланыстарын қалпына келтіру және сақтау ;

әлеуметтік денсаулықты сақтау және оңалту мақсатында адамдардың қажеттіліктері мен мүдделеріне сәйкес қоғамдағы ағымдағы процестерге әсер ету;

әлеуметтік процестерді болжамдау, өткір әлеуметтік проблемалардың алдын алу және жою.

7. Кәсіби топ:

денсаулық сақтау саласындағы кәсіпқой - мамандар;

құқық, гуманитарлық салалар және мәдениет саласындағы мамандар;

заңгерлік, әлеуметтік қызметтер мен дін жөніндегі кәсіби көмекші қызметкерлер.

8. Кәсіби топ бөлігі:

психиатрия, психотерапия, наркология және медициналық психология саласындағы дәрігер;

денсаулық сақтау саласындағы кәсіпқой - мамандар;

психологтар;

әлеуметтік жұмысты ұйымдастыру және жүргізу саласындағы кәсіпқой - мамандар.

3-тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптердің тізбесі:

1) әлеуметтік қорғау ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, тобының) бастығы – СБШ бойынша 7 біліктілік деңгейі;

2) әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік қызметкер) – СБШ бойынша 4-6 біліктілік деңгейлері;

3) әлеуметтік қызметкер – СБШ бойынша 4-5 біліктілік деңгейлері;

4) арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер – СБШ бойынша 6 біліктілік деңгейі;

5) әлеуметтік жұмыс жөніндегі консультант (жалпы бейін) (Супервизор) - СБШ бойынша біліктіліктің 6-деңгейі;

6) әлеуметтік психолог – СБШ бойынша 6 біліктілік деңгейі;

7) пенитенциарлық жүйеде сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер (қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты) – СБШ бойынша 6-7 біліктілік деңгейі;

8) әлеуметтік саладағы психолог-консультант – СБШ бойынша 6 біліктілік деңгейі;

9) әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот) – СБШ бойынша 6-7 біліктілік деңгейлері.

Кәсіптер карточкалары осы кәсіптік стандартқа қосымшада көрсетіледі.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 13.01.2023 № 9 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Психологиялық және
әлеуметтік жұмыс"
кәсіптік стандартына
қосымша

Ескерту. Қосымша жаңа редакцияда – ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 13.01.2023 № 9 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік қорғау ұйымы құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, тобының) бастығы"
Кәсіп коды	1344-0-004
Кәсіп атауы	Әлеуметтік қорғау ұйымы құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, тобының) бастығы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік	"Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен ұйымдарының басшылары, қамту мамандары мен басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі міндетін атқарушының 2017 жылғы 25 қазандағы № 360 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16057 болып тіркелген).

біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптер үшін біліктілік деңгейі	Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім (әлеуметтік, экономикалық, заңгерлік, педагогикалық, медициналық) және халықты әлеуметтік қорғау ұйымдарында немесе тиісті бейіндегі лауазымдарда кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім	
Еңбек функциясы:	Міндетті еңбек функциялары:	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Әлеуметтік қорғау ұйымы құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, топтың) қызметіне басшылық ету 2. Бөлімше аумағында тұратын өмірлік қиын жағдайға тап болған азаматтарды және әлеуметтік қызмет көрсетуге мұқтаж отбасыларды анықтау және есепке алу бойынша жұмыс жүргізуді қамтамасыз ету. 3. Персоналды басқару
1-еңбек функциясы: Әлеуметтік қорғау ұйымының құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, тобының) қызметіне басшылық ету	Тапсырма: Ұйым қызметін жоспарлау және бақылау	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Бөлімше қызметін ағымдағы және перспективалық жоспарлауды ұйымдастыру, оның орындалуын бақылау; 2. Көрсетілетін әлеуметтік қызметтердің көлемі мен сапасына және олардың қызмет көрсетілетін азаматтардың қажеттіліктеріне сәйкестігіне, бөлімше қызметкерлері жұмысының тиімділігіне тұрақты бақылау жүргізу; 3. Жұмысты талдау және болжау жүргізу, бөлімше қызметін жақсарту бойынша шаралар қабылдау; 4. Бөлімше мамандарының белгіленген құжаттаманы жүргізуіне бақылауды қамтамасыз ету (келуді және жеке сабақтарды есепке алу журналдары, сабақ жоспарлары немесе әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік-педагогикалық қызметтер көрсететін мамандар жұмысының циклограммалары, баланың жағдайы мен даму динамикасы бойынша құжаттамалар және басқалар); 5. Қажетті есептілікті ұсынуды қамтамасыз ету, статистикалық мәліметтердің дәйектілігі; 6. Ішкі еңбек тәртіп қағидаларын, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын, өртке қарсы нормалар талаптарын сақтауды қамтамасыз ету. Білуге тиіс: 1. Қазақстан Республикасының Конституциясы; 2. "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі (бұдан әрі – "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексі); 3. "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі; 4. "Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі" Қазақстан Республикасының Кодексі (бұдан әрі – Еңбек кодексі); 5. "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 6. "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;

	7. "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 8. "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 9. "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 10. "Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 11. "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 12. "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 13. "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 14. "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 15. "Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26867 болып тіркелген).
	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Бөлімшенің аумағында тұратын өмірлік қиын жағдайға тап болған азаматтарды және әлеуметтік қызмет көрсетуге мұқтаж отбасыларды анықтау және есепке алу бойынша жұмыс жүргізуді қамтамасыз ету; 2. Қажеттілікті белгілеу, әлеуметтік көмектің түрлері мен нысандарын айқындау мақсатында жалғызілікті қарттар мен мүгедектігі бар адамдардың, еңбекке жарамсыз азаматтардың, мүгедектігі бар балаларды тәрбиелеп отырған отбасылардың материалдық-тұрмыстық жағдайларын тексеру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру; 3. Әлеуметтік көмекке мұқтаждардың деректер базасын қалыптастыру; 4. Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету стандартына сәйкес қызмет көрсетілетіндердің санын және бөлімше мамандарының жұмыс көлемін айқындау; 5. Стационарлар, жартылай стационарлар, уақытша болу жағдайында жұмыс істейтін мекемелерге немесе ұйымдарға, арнайы түзету, оңалту мекемелеріне немесе ұйымдарына мұқтаж адамдарды айқындауға жәрдем көрсету; 6. Аумақтық денсаулық сақтау, білім беру органдарымен және мекемелерімен, қайырымдылық және діни бірлестіктермен бөлімше клиенттеріне әлеуметтік қызмет көрсету мәселелерінде өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

2-еңбек қызметі: Бөлімше аумағында тұратын өмірлік қиын жағдайға тап болған азаматтарды және әлеуметтік қызмет көрсетуге мұқтаж отбасыларды анықтау және есепке алу бойынша жұмыс жүргізуді қамтамасыз ету	Халыққа әлеуметтік көмек көрсету саласындағы мемлекеттік кепілдіктерді қамтамасыз ету	7. Халыққа консультациялық көмек көрсету, оның ішінде мұқтаж адамдарға құжаттарды ресімдеу жөніндегі жұмысты ұйымдастырады; 8. Қорғаншылық, қамқоршылық мәселелерін шешуге қатысады; 9. Бөлімше қызмет көрсететін адамдар арасында гуманитарлық көмекті қабылдауды, сақтауды және бөлуді қамтамасыз ету бойынша жұмысты ұйымдастыру; 10. Бөлінетін бюджет қаражатын, сондай-ақ заңнамаға қайшы келмейтін қаржыландыру көздерінен түсетін қаражатты ұтымды пайдалануды қамтамасыз етеді; Білуге тиіс: 1. халықты әлеуметтік қорғау саясатының негізгі бағыттары; 2. ұйымның бейіні, мамандануы және ерекшеліктері; 3. әлеуметтік қызмет түрлері; 4. әлеуметтік жұмыс теориясы мен әдістемесі; 5. қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға, оның ішінде мүгедектігі бар балаларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру; 6. әлеуметтік жұмыс негіздері; 7. әлеуметтану негіздері, жеке тұлғаның психологиясы және зейнеткерлік жастағы адамдар мен мүгедектігі бар адамдарға, мүгедектігі бар балаларды тәрбиелеп отырған отбасыларға көмектің әлеуметтік-психологиялық аспектілері; 8. үйде науқастарды күту бойынша санитариялық-гигиеналық талаптар; 9. соғыс және еңбек ардагерлері үшін белгіленген жеңілдіктер мен артықшылықтар; 10. әр түрлі әлеуметтік ортадағы жұмыстың ерекшелігі; 11. педагогика, психопрофилактика, этика және деонтология, психопатология негіздері; 12. қорғаншылықты және қамқоршылықты, үйде қызмет көрсетуді ресімдеу мәселелері жөніндегі әдістемелер; 13. үйде әлеуметтік көмекті ұйымдастыру бойынша отандық және шетелдік озық тәжірибе; 14. шарттарды жасасу және орындау тәртібі; 15. салық және бюджет заңнамасының негіздері; 16. қаржы-шаруашылық қызметті ұйымдастыру;
3-еңбек қызметі: Персоналды басқару	Міндеті: кадрлық құрамды қалыптастыру және реттеу.	Икемділіктер: 1. Ұйымды басқару құрылымын анықтау. 2. Тиісті сапалы қызмет көрсету үшін басшы құрамды және басқа да кадрларды іріктеу және орналастыру. 3. Бөлім қызметкерлерін оқытуды, тәжірибе алмасуды, біліктілігін арттыруды ұйымдастыру; 4. Қызметкерлердің еңбек уәждемесін, бастамашылдығы мен белсенділігін дамыту. 5. Еңбек және өндірістік тәртіпті нығайту, қызметкерлерді аттестациялау бойынша жұмыстар жүргізу.

		6. Қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайларын жасау, ұжымда қолайлы моральдық-психологиялық атмосфераны қолдау Білуге тиіс: 1. Нормативтік актілер: 2. Еңбек кодексі. 3. Ұйым қызметінің бейіні мен ерекшеліктері. 4. Персоналды басқару теориясы мен
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Жауапкершілік, еңбек процестерін дербес басқару және бақылау, тәуелсіз шешімдер қабылдау мүмкіндігі, адалдық. Талдамалық ойлау. Сабырлық және тез тіл табыса білу, тілектестік, парасаттылық, риясыздық, әдептілік.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	8-деңгей	Мекеме (ұйым) директоры
БА-мен байланысы	Әлеуметтік қорғау ұйымы құрылымдық бөлімшесінің (бөлімінің, секторының, тобының) бастығы	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман"	
Кәсіп коды	2635-3-001	
Кәсіп атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік қызметкер)	
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4 (4.1, 4.2, 4.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Біліктілігі орташа деңгейдегі маман: жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 3 жыл; бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл; екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
Кәсіптік білім деңгейі	Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, педагогикалық, медициналық білім	
		Икемділіктер мен дағдылар:

еңбек функциясы: Тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына, арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда) уақытша болу және тұру жағдайларында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдардағы қызмет	Міндет: Арнаулы әлеуметтік қызметтерді сапалы көрсету бойынша бақылау және ұйымдастыру	1. Өмірлік қиын жағдайды еңсеру немесе оның туындауының алдын алу үшін мұқтаж адамға (отбасына) қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі шараларды ұйымдастыру. 2. Жеке жұмыс жоспарын және журналды/электрондық картотеканы әзірлеу бойынша жұмысты үйлестіру, олардың сапалы толтырылуын және орындалуын бақылауды жүзеге асыру, паллиативтік көмек және мейірбике күтімі қызметтерін талап ететін науқастарды анықтауға ай сайынғы мониторинг жүргізу 3. Көрсетілетін қызметтердің сапасы мен түрлерін талдау; олардың даму перспективаларын, әлеуметтік қызметке мұқтаждар динамикасын болжау; 4. Азаматтардың туыстарымен және туыстарымен байланыс жасауына, хат жазуына, арыз жазуына, баспа басылымдарымен танысуына көмек көрсету; 5. Арнаулы әлеуметтік қызметтерді жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу; 6. Арнаулы әлеуметтік қызмет көрсететін қызметкерлердің қызметіне және олардың ұсынылу сапасына әдістемелік басшылықты жүзеге асыру және бақылау; 7. Қамқорлықтағыларға әлеуметтік көмек көрсету үшін қайырымдылық және демеушілік көмек көрсететін адамдарды тартуға жәрдемдесу; 8. Біліктілікті тұрақты негізде арттыру; 9. Белгіленген құжаттардың сапалы жүргізілуін қамтамасыз ету, уақтылы есептілік (ведомстволық және статистикалық); 10. Өрт қауіпсіздігі ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету Білуге тиіс: Нормативтік құқықтық актілер: Қазақстан Республикасының Конституциясы; "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексі; "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі; Еңбек кодексі; "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
---	--	--

		"Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; жұмыс орнындағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау; әлеуметтік жұмыс теориясы мен практикасы; жеке тұлға және азаматтардың жекелеген санаттары психологиясының ерекшеліктері; психология, педагогика, геронтология, этика негіздері; әлеуметтік жұмыс жөніндегі бағдарламалық-әдістемелік әдебиет; мүгедектігі бар адамдарға, соғыс және еңбек ардагерлеріне белгіленген әлеуметтік кепілдіктер мен артықшылықтар жүйелері; тәрбие және әлеуметтік жұмыс түрлері мен әдістері; әр түрлі әлеуметтік ортадағы жұмыстың ерекшелігі; зейнеткерлік жастағы адамдар мен мүгедектігі бар адамдарға, тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына әлеуметтік жұмысты, әлеуметтік-психологиялық аспектілерді ұйымдастыру; әлеуметтік қызметтер көрсетудің отандық және халықаралық практикасы; өмір мен отбасылық тәрбиенің ерекшеліктері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Қарым-қатынас дағдылары, эмоциялық жауаптылық, командада жұмыс істеу, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	5-деңгей	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман
БА-мен байланысы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	"Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары мен басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің міндетін атқарушының 2017 жылғы 25 қазандағы № 360 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16057 болып тіркелген). (бұдан әрі - халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары мен басқа да қызметшілеріне үлгілік біліктілік сипаттамалары).
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы		"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман"
Кәсіп коды		2635-3-001
Кәсіп атауы		Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман
		3350-0-009 Халықты әлеуметтік қорғау ұйымдарындағы маманы 3412-0-005 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі қызметкер (Кейс менеджер отбасын сүйемелдеу жөніндегі әлеуметтік қызметкер)

Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары	2635-3-003 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, қарттарға арналған баспана 2635-8-003 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, психоневрологиялық аурулары бар мүгедектігі бар балаларға және 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарға күтім жасау 2635-8-004 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға күтім жасау 2635-3-001 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5 (5.1, 5.2, 5.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқада да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптер үшін біліктілік деңгейі.	Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: техникалық және кәсіби (орта арнаулы, арта кәсіби) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білімі және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; жоғары санаттағы – жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; бірінші санаттағы – жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; екінші санаттағы – жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл; санаты жоқ: жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
Кәсіптік білім деңгейі:	техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім	
	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірлік қиын жағдайды еңсеру немесе оның туындауының алдын алу үшін мұқтаж адамға (отбасына) қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі шараларды ұйымдастыру. 2. Жеке жұмыс жоспарын және журналды/электрондық картотеканы әзірлеу бойынша жұмысты үйлестіру, олардың сапалы толтырылуын және орындалуын бақылауды	

жүзеге асыру, паллиативтік көмек және мейірбике күтімі қызметтерін талап ететін науқастарды анықтауға ай сайынғы мониторинг жүргізу

3. Көрсетілетін қызметтердің сапасы мен түрлерін талдау;

олардың даму перспективаларын, әлеуметтік қызметке мұқтаждар динамикасын болжау;

4. Азаматтардың туыстарымен және туыстарымен байланыс жасауына, хат жазуына, арыз жазуына, баспа басылымдарымен танысуына көмек көрсету;

5. Арнаулы әлеуметтік қызметтерді жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу;

6. Арнаулы әлеуметтік қызмет көрсететін қызметкерлердің қызметіне және олардың ұсынылу сапасына әдістемелік басшылықты жүзеге асыру және бақылау;

7. Қамқорлықтағыларға әлеуметтік көмек көрсету үшін қайырымдылық және демеушілік көмек көрсететін адамдарды тартуға жәрдемдесу;

8. Біліктілікті тұрақты негізде арттыру;

9. Белгіленген құжаттардың сапалы жүргізілуін қамтамасыз ету, уақтылы есептілік (ведомстволық және статистикалық);

10. Өрт қауіпсіздігі ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету.

Білуге тиіс:

Нормативтік құқықтық актілер:

Қ а з а қ с т а н

Республикасының Конституциясы;

1-еңбек функциясы:

Мұқтаж адамға (отбасына) өмірлік қиын жағдайды еңсеру неоның алдын алу үшін қажетті арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету шараларын ұйымдастыру
Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласында тұрмыстық зорлық-зомбылық, адам саудасының құрбандарына, медициналық-әлеуметтік мекеме (ұйымдарда) уақытша болу және тұру жағдайында ұйымдардың қызметі

Міндет:

Арнаулы әлеуметтік қызметтерді сапалы көрсету бойынша бақылау және ұйымдастыру

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексі;
"Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі;
Еңбек кодексі;
"Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Тұрмыстық зорлық-зомбылық

профилактикасы туралы"
Қ а з а қ с т а н
Республикасының Заңы;
" Қ а з а қ с т а н
Республикасында
зейнетақымен
қамсыздандыру туралы"
Қ а з а қ с т а н
Республикасының Заңы;
"Міндетті әлеуметтік
сақтандыру туралы"
Қ а з а қ с т а н
Республикасының Заңы;
"Сыбайлас жемқорлыққа
қарсы іс-қимыл туралы"
Қ а з а қ с т а н
Республикасының Заңы;
жұмыс орнындағы еңбек
қауіпсіздігі және еңбекті
қорғау;
әлеуметтік жұмыс теориясы
мен практикасы;
жеке тұлға және
азаматтардың жекелеген
с а н а т т а р ы
психологиясының
ерекшеліктері;
психология, педагогика,
геронтология, этика
негіздері;
әлеуметтік жұмыс жөніндегі
бағдарламалық-әдістемелік
әдебиет;
мүгедектігі бар адамдарға,
соғыс және еңбек
ардагерлеріне белгіленген
әлеуметтік кепілдіктер мен
артықшылықтар жүйелері;
тәрбие және әлеуметтік
жұмыс түрлері мен әдістері;
әр түрлі әлеуметтік
ортадағы жұмыстың
ерекшелігі;
зейнеткерлік жастағы
адамдар мен мүгедектігі бар
адамдарға, тұрмыстық
зорлық-зомбылық
құрбандарына, адам саудасы
құрбандарына әлеуметтік
жұмысты,
әлеуметтік-психологиялық
аспектілерді ұйымдастыру;

		әлеуметтік қызметтер көрсетудің отандық және халықаралық практикасы; өмір мен отбасылық тәрбиенің ерекшеліктері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық ықыластылық, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	6-деңгей	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман
БА-мен байланысы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы		"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман"
Кәсіп коды		2635-3-001
Кәсіптің атауы:		Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары		2635-8-003 – Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, психоневрологиялық аурулары бар мүгедектігі бар балаларды және 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарға күтім 2635-8-004 – Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, егде жастағы және мүгедектігі бар адамдарға күтім 2635-3-003 – Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман, қарттарға арналған баспана 2635-3-004 – Халықты әлеуметтік қорғау қызметінің маманы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:		6 (6.1, 6.2, 6.3)
		Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: жоғары санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; бірінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы

Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; екінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім	
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірлік қиын жағдайды еңсеру немесе оның туындауының алдын алу үшін мұқтаж адамға (отбасына) қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі шараларды ұйымдастыру. 2. Жеке жұмыс жоспарын және журналды/электрондық картотеканы әзірлеу бойынша жұмысты үйлестіру, олардың сапалы толтырылуын және орындалуын

бақылауды
жүзеге асыру,
паллиативтік
көмек және
мейірбике
күтімі
қызметтерін
талап ететін
науқастарды
анықтауға ай
сайынғы
мониторинг
жүргізу

3 .
Көрсетілетін
қызметтердің
сапасы мен
түрлерін
талдау;
олардың
даму
перспективал
арын,
әлеуметтік
қызметке
мұқтаждар
динамикасын
болжау;

4 .
Азаматтарды
ң
туыстарымен
және
туыстарымен
байланыс
жасауына,
хат жазуына,
арыз жазуына
, баспа
басылымдар
ымен
танысуына
көмек
көрсету;

5. Арнаулы
әлеуметтік
қызметтерді
жетілдіру
жөнінде
ұсыныстар
әзірлеу;

6. Арнаулы
әлеуметтік
қызмет

көрсететін
қызметкерлер
дің қызметіне
және
олардың
ұсынылу
сапасына
әдістемелік
басшылықты
жүзеге асыру
және бақылау
;

7 .
Қамқорлықта
ғыларға
әлеуметтік
көмек
көрсету үшін
қайырымдыл
ық және
демеушілік
көмек
көрсететін
адамдарды
тартуға
жәрдемдесу;

8. Біліктілікті
тұрақты
негізде
арттыру;

9 .
Белгіленген
құжаттардың
сапалы
жүргізілуін
қамтамасыз
ету, уақтылы
есептілік (
ведомстволы
қ және
статистикалы
қ);

10. Өрт
қауіпсіздігі
ережелерінің
орындалуын
қамтамасыз
ету.

Білуге тиіс:
Нормативтік
құқықтық
актілер:

Еңбек функциясы:

Тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына, арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда) уақытша болу және тұру жағдайларында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдардағы қызмет

Тапсырма:

Арнаулы әлеуметтік қызметтерді сапалы көрсету бойынша бақылау және ұйымдастыру

Қазақстан Республикасының Конституциясы;
"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексі;
"Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі;
Еңбек кодексі;
"Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық - педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы"

Қазақстан
Республикас
ының Заңы;
"Қазақстан
Республикас
ы н д а
мүгедектігі
бойынша
ж ә н е
асыраушысы
нан айырылу
жағдайы
бойынша
берілетін
мемлекеттік
әлеуметтік
жәрдемақыла
р туралы"
Қазақстан
Республикас
ының Заңы;
"Қазақстан
Республикас
ындағы тіл
туралы"
Қазақстан
Республикас
ының Заңы;
"Мемлекеттік
атаулы
әлеуметтік
көмек туралы
" Қазақстан
Республикас
ының Заңы;
"Қазақстан
Республикас
ындағы
баланың
құқықтары
туралы"
Қазақстан
Республикас
ының Заңы;
"Балалы
отбасыларға
берілетін
мемлекеттік
жәрдемақыла
р туралы"
Қазақстан
Республикас
ының Заңы;

"Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
жұмыс орнындағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау;
әлеуметтік жұмыс теориясы мен практикасы;
жеке тұлға және азаматтардың жекелеген санаттары психологиясының ерекшеліктері;
психология, педагогика,

геронтология
, этика
негіздері;
әлеуметтік
жұмыс
жөніндегі
бағдарламалық-әдістемелік әдебиет;
мүгедектігі
бар
адамдарға,
соғыс және
еңбек
ардагерлеріне
белгіленген
әлеуметтік
кепілдіктер
мен
артықшылықтар
жүйелері;
тәрбие және
әлеуметтік
жұмыс
түрлері мен
әдістері;
әр түрлі
әлеуметтік
ортадағы
жұмыстың
ерекшелігі;
зейнеткерлік
жастағы
адамдар мен
мүгедектігі
бар
адамдарға,
тұрмыстық
зорлық-зомбылық
құрбандарын
адам
саудасы
құрбандарын
а әлеуметтік
жұмысты,
әлеуметтік-психологиялық
аспектілерді
ұйымдастыру
;
әлеуметтік
қызметтер
көрсетудің

		отандық және халықаралық практикасы; өмір мен отбасылық тәрбиенің ерекшеліктері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникация дағдылары, күйзеліске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауапкершілік, орындаушылық, ақпараттың үлкен көлемімен жұмыс істей білу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	7-деңгей	Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі. Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.
БА-мен байланыс	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	

Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман"	
Кәсіп коды	3412-008	
Кәсіп атауы	Әлеуметтік қызметкер	
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары	3412-0-005 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі қызметкер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі :	4 (4.1, 4.2, 4.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Біліктілігі орташа деңгейдегі маман: жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл; бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды	
Кәсіптік білімнің деңгейі:	Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, экономикалық, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім немесе негізгі орта білім және әлеуметтік даярлық бойынша сертификат.	
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Қызмет көрсету аймағында тұратын және бөгде адамның көмегіне мұқтаж жалғыздікті қарттарды және еңбекке жарамсыз азаматтарды; қызмет көрсету аймағында тұратын және бөгде адамның көмегіне мұқтаж, психоневрологиялық аурулары бар мүгедектігі бар балаларды және 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарды анықтайды; 2. Әлеуметтік қызметтерді алушының қаражаты есебінен азық-түлік, бірінші кезекте қажетті өнеркәсіп тауарларын, санитария мен гигиена құралдарын, дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды, күтім құралдарын, кітаптарды, газеттерді, журналдарды сатып алу және үйге жеткізу. 3. Тамақ дайындауға көмек көрсетіңіз. 4. Тұрғын үй-жайларды жинау оның ішінде арнайы жуу және қол

Еңбек
функциясы:
Өмірлік қиын
жағдайға тап
болған адамдарға

асты құралдарының көмегімен жүргізу.

5. Электр, газ және сумен жабдықтау есептеуіштерінің көрсеткіштерін алу, Тұрғын үй-коммуналдық қызметтерге ақы төлеу туралы түбіртектерді толтыру.

6. Тұрғындарға киімдерді жуу, жөндеу, химиялық тазалау, үй-жайларды тазалау, тұрғын үй-жайларды жөндеу бойынша қызмет көрсететін ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау.

7. Өз қызметінің бағыттары бойынша қажетті құжаттаманы ресімдеу.

8. Өз қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, оның ішінде интернет-ресурстарды пайдалану.

9. Балалар мен 18 жастан асқан адамдарды өзіне-өзі қызмет көрсету, мінез-құлық, өзін-өзі бақылау және қарым-қатынас дағдыларына оқытуды жүргізеді;

10. Баланың және 18 жастан асқан адамдардың бос уақытын ұйымдастырады (ойындар, кітап оқу, кітапханалық қызмет көрсетуді ұйымдастыру және т. б.);

11. Ата-аналармен және олардың отбасы мүшелерімен баланы және 18 жастан асқан адамдарды оңалту іс-шараларын іске асыру және отбасында бейімдеу, қызмет көрсетілетін балалар мен 18 жастан асқан адамдарға ауруханада болу (емдеуге жатқызылған жағдайда) бойынша жұмыс жүргізеді;

12. Баланың және 18 жастан асқан адамдардың ата-аналарына науқас балаға және 18 жастан асқан адамға жалпы күтімнің практикалық дағдыларына, баланың және 18 жастан асқан адамдардың дамуына ықпал ететін әдістер мен әдістерге, қозғалыс және әлеуметтік дағдыларға оқытуды жүргізеді;

13. Балаларға және 18 жастан асқан адамдарға және ата-аналарға психологиялық көмек көрсету үшін мамандарды тартады;

арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	Міндеті: адамның өмірлік қиын жағдайда қажеттілігіне сәйкес арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	14. Қорғаншылықты, қамқоршылықты белгілеу, жәрдемақыларды тағайындау, интернат-үйлерге немесе аумақтық орталықтарға айқындау үшін құжаттарды ресімдеуге жәрдемдеседі; 15. Аз қамтылған отбасылардан шыққан балалар мен 18 жастан асқан адамдарды тәрбиелеп отырған отбасыларға атаулы әлеуметтік көмек, қайырымдылық қорлары, демеушілер, заңнамаға қайшы келмейтін көздер қаражаты есебінен басқа да гуманитарлық көмек бөлуге жәрдемдеседі; 16. Клиенттерге неғұрлым тиімді қызмет көрсету мақсатында білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерімен, ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді. Білуге тиіс: Нормативтік құқықтық актілер: Қазақстан Республикасының Конституциясы; "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
---	---	---

		"Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26867 болып тіркелген); жалғызілікті еңбекке жарамсыз азаматтарға әлеуметтік-тұрмыстық қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөніндегі негізгі қағидаттар; егде жастағы адамдардың психологиялық және физиологиялық ерекшеліктері; коммуналдық-тұрмыстық қызмет көрсетуді ұйымдастыру; қарт адамдарға, еңбекке жарамсыз азаматтарға үй жағдайында күтім жасау жөніндегі санитарлық-гигиеналық талаптар; дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету тәсілдері; еңбек заңнамасының негіздері.
Ж е к е құзыреттеріне қойылатын талаптар	Қарым-қатынас дағдылары, эмоциялық жауаптылық, командада жұмыс істеу, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық.	
СБШ шеңберінде б а с қ а кәсіптерімен байланысы	5-деңгей	Әлеуметтік қызметкер
Б А - м е н байланыс	Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарды күту жөніндегі әлеуметтік қызметкер Мүгедектігі бар балаларды және психоневрологиялық аурулары бар 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарды күту жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
Е ң б е к жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман"	
Кәсіптің коды	3412-0-008	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі қызметкер	
Кәсіптің басқа да		

ықтимал атаулары	3412-0-005 Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (Отбасыны сүйемелдеу бойынша әлеуметтік қызметкер, кейс менеджер)	
С Б Ш бойынша біліктілік деңгейі:	5 (5.1, 5.2, 5.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: жоғары санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл; бірінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; екінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды; біліктілігі орташа деңгейдегі маман: жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл; бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл; санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім немесе негізгі орта білім және әлеуметтік даярлық туралы сертификат.	
Кәсіби білімнің деңгейі	Жоғары әлеуметтік, экономикалық, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім, техникалық және кәсіби (ортан арнаулы, орта кәсіби) білім (әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық)	
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Бөлім меңгерушісі бекіткен кесте (жоспар) бойынша жұмысты орындайды; 2. Қызмет көрсету аймағында тұратын және бөгде адамның көмегіне мұқтаж мүгедектігі бар балаларды және психоневрологиялық аурулары бар 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарды (бұдан әрі – балалар және 18 жастан асқан адамдар) анықтайды; 3. Балалар мен 18 жастан асқан адамдарды өзіне-өзі қызмет көрсету, мінез-құлық, өзін-өзі бақылау және қарым-қатынас дағдыларына оқытуды жүргізеді; 4. Баланың және 18 жастан асқан адамдардың бос уақытын ұйымдастырады (ойындар, кітап оқу, кітапханалық қызмет көрсетуді ұйымдастыру және т. б.);

Еңбек функциясы: Өмірлік қиын жағдайға тап болған адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету.

Міндеті: адамның өмірлік қиын жағдайда қажеттілігіне сәйкес арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету

5. Ата-аналармен және олардың отбасы мүшелерімен баланы және 18 жастан асқан адамдарды оңалту іс-шараларын іске асыру және отбасында бейімдеу, қызмет көрсетілетін балалар мен 18 жастан асқан адамдарға ауруханада болу (емдеуге жатқызылған жағдайда) бойынша жұмыс жүргізеді;

6. Баланың және 18 жастан асқан адамдардың ата-аналарына науқас балаға және 18 жастан асқан адамға жалпы күтімнің практикалық дағдыларына, баланың және 18 жастан асқан адамдардың дамуына ықпал ететін әдістер мен әдістерге, қозғалыс және әлеуметтік дағдыларға оқытуды жүргізеді;

7. Балаларға және 18 жастан асқан адамдарға және ата-аналарға психологиялық көмек көрсету үшін мамандарды тартады;

8. Қорғаншылықты, қамқоршылықты белгілеу, жәрдемақыларды тағайындау, интернат-үйлерге немесе аумақтық орталықтарға айқындау үшін құжаттарды ресімдеуге жәрдемдеседі;

9. Аз қамтылған отбасылардан шыққан балалар мен 18 жастан асқан адамдарды тәрбиелеп отырған отбасыларға атаулы әлеуметтік көмек, қайырымдылық қорлары, демеушілер, заңнамаға қайшы келмейтін көздер қаражаты есебінен басқа да гуманитарлық көмек бөлуге жәрдемдеседі;

10. Клиенттерге неғұрлым тиімді қызмет көрсету мақсатында білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерімен, ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді;

11. Жұмысқа талдау жүргізеді, есептерді белгіленген мерзімде ұсынады;

12. Өрт қауіпсіздігі ережелерінің орындалуын қамтамасыз етеді.

Білуге тиіс:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы;

2. "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;

3. "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;

		4. "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 5. "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы; 6. "Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26867 болып тіркелген); Балаларға және 18 жастан асқан адамдарға әлеуметтік-тұрмыстық қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөніндегі негізгі қағидаттар; коммуналдық-тұрмыстық қызмет көрсетуді ұйымдастыру; үй жағдайында балаларға және 18 жастан асқан адамға күтім жасау жөніндегі санитариялық-гигиеналық талаптар; дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету тәсілдері; еңбек заңнамасының негіздері.
Ж е к е құзыреттерін е қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық ықыластығы, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық.	
С Б Ш шеңберінде б а с қ а кәсіптерімен байланысы	6-деңгей	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер
БА-мен байланысы	Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарды күту жөніндегі әлеуметтік қызметкер Мүгедектігі бар балаларды және психоневрологиялық аурулары бар 18 жастан асқан мүгедектігі бар адамдарды күту жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер"	
Кәсіп коды	3412-0-009	
Кәсіп атауы	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	2635-3-004 Халықты әлеуметтік қорғау қызметінің маманы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6 (6.1, 6.2, 6.3)	
	Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: жоғары санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім	

Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; бірінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; екінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық) білім, мамандығы бойынша жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім	
1-еңбек функциясы: Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті айқындау және бағалау жүргізуге қатысуды ұйымдастыру	Міндет: Арнаулы әлеуметтік жағдайларда мұқтаждардың қажеттіліктеріне бағалау жүргізуді және айқындауды ұйымдастыру.	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Тиісті теориялық және практикалық білімді меңгеру. 2. Кәсіби шеберліктерін үнемі жетілдіріп отыру. 3. Көрсетілетін арнаулы әлеуметтік қызметтердің сапасын қамтамасыз ету. 4. Қорғаншылықты, қамқоршылықты ресімдеу, интернат-үйлерге, аумақтық орталықтарға белгілеу. 5. Психологиялық жұмыс/қолдау дағдыларын меңгеру. Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Еңбек кодексі. "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. 2. Құжат айналымын басқару талаптары.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының)

арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілігін сапалы бағалау жүргізу және анықтау.

2. Өмірлік қиын жағдайда жүрген адамға (отбасына) қатысты кемсітушілікке жол бермеу.

3. Өмірлік қиын жағдайда жүрген адам (отбасы) туралы құпия ақпаратты жария етпеу.

4. Әлеуметтік және еңбек қатынастарының барлық субъектілерімен қарым-қатынаста этикетті сақтау.

5. Әлеуметтік міндеттерді іске асыру бойынша әдістер мен құралдарды өз бетінше таңдау қабілетін көрсету.

1-міндет:

Арнаулы әлеуметтік қызметтердегі қажеттілікті талдау

Білуге тиіс:

1. Мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек көрсету ережесі. Қорғаншылықты, қамқоршылықты ресімдеу, интернат-үйлерге белгілеу тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.
2. Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылардың түрлері және мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек беру тәртібі.
3. Мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек көрсету Қағидалары және өзге де нормативтік құқықтық актілер.
4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау

		жөніндегі ережелер мен нормалардың талаптары. 5. Құжат айналымын жүргізуге қойылатын талаптар.
2-еңбек функциясы: Арнаулы әлеуметтік қызметтердің қажеттілігін бағалау және айқындау		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының) арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілігін есепке алуды жүргізу. 2. Пациенттің заңды құқықтары бұзылған жағдайда мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарының әрекеттеріне немесе әрекетсіздігіне, оның ішінде электрондық байланыс құралдарының көмегімен өтініштер мен шағымдар беру бойынша жұмыс жүргізу. 3. Клиентке құзыретті ақпарат беру және нақты сұраныс бойынша түсініктеме беру арқылы мәселелерді шешу.
	2-міндет: Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж азаматтардың есебін жүргізу	Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодекс. "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Заң. "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" Заң. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидалары. 2. Мүгедектердің құқықтары туралы Конвенция.

		3. Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау әдістері. Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек беру тәртібі Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылардың түрлері, сондай-ақ халыққа әлеуметтік көмекті ұйымдастыру жөніндегі өзге де нормативтік құқықтық актілер.
3-еңбек функциясы: Медициналық-әлеуметтік құқықтық қызмет көрсету	және Міндет: Медициналық-әлеуметтік және құқықтық қызмет көрсету мекемелерінде консультация жүргізу	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Құқықтық, әлеуметтік-құқықтық, медициналық қызмет көрсету мәселелері және денсаулық сақтау саладағы пациенттердің құқықтарын қорғау жөнінде консультация жүргізу. 2. Денсаулықты сақтау саласында медициналық қызмет көрсету әлеуметтік-құқықтық мәселелері бойынша әртүрлі құжаттарды жазу және ресімдеу көмек көрсету. 3. Денсаулықты сақтау саласында халықтың құқықтық мәдениетін және құқықтық білімін арттыруға бағытталған бағдарламалар мен іс-шараларды жүзеге асыруға қатысу. 4. Әлеуметтік, құқықтық және басқа қоғамдық маңызды мәселелерін шешуге бағытталған азаматтық бастамаларын қолдау жөніндегі іс-шараларға қатысу.

		5. Ұйымның/бөлімнің әлеуметтік қызметкерлеріне жетекшіліктегі адамда (отбасында) әлеуметтік-құқықтық қызмет көрсетуде мәселелері мен жәрдемдесу шараларды анықтауда әдістемелік көмек көрсету. Білуге тиіс: 1. Азаматтардың, жеке тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық көмекке, білім алуға, жеке басқа қол сұқпаушылық құқықтары. 2. Азаматтардың, жеке тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық көмекке, білім алуға, жеке басқа қол сұқпаушылық құқықтарын жүзеге асыруға бағытталған құжаттарды ресімдеу негізгі қағидалары
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағытталғандық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-денгейі	Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі. Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.
БА-мен байланысы	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік жұмыс жөніндегі кеңесші (жалпы бейін) (Супервизор)"	
Кәсіптің коды	2635-9-001	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі кеңесші (жалпы бейін) (Супервизор)	
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	2635-3-004 Халықты әлеуметтік қорғау қызметінің маманы; Әлеуметтік жұмыс жөніндегі супервизор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	"Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2017 жылғы 25 қазандағы № 360 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16057 болып тіркелген). біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: жоғары санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; бірінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; екінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл; санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білім	
Еңбек функциялары	Міндетті еңбек функциялары:	Өз қызметін тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына уақытша болу және тұру жағдайларында үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімшелерінде, арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдарда жүзеге асырады. Халықты әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау, білім беру органдары мен

		ұйымдарының, өмірлік қиын жағдайда жүрген адамдармен жұмыс істеуге уәкілетті ұйымдардың мамандарымен өзара іс-қимыл жасайды.
	Қосымша еңбек функциясы:	Жас және тәжірибесі кем әлеуметтік қызметкерлерді оқыту.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Кемтар балаларға, олардың заңды өкілдеріне, қарт адамдар мен мүгедектігі бар адамдарға, тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына консультациялық қызметтер көрсетеді: 2. Әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау, Бала құқықтары, мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау және оңалту; 3. Мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақыларды, арнаулы мемлекеттік жәрдемақыларды, асыраушысынан айрылуына байланысты жәрдемақыларды, атаулы әлеуметтік көмекті және әлеуметтік төлемдердің әр түрлерін беру; 4. Қорғаншылықты, қамқоршылықты ресімдеу, білім беру

ұйымдарында,
Халықты әлеуметтік
қорғау
мекемелерінде
айқындау;

5. Тұрмыстық
зорлық-зомбылық
құрбандары, адам
саудасы құрбандары
мәселелері бойынша
азаматтық, тұрғын
үй, отбасылық, еңбек
, зейнетақы,
қылмыстық заңнама;

6. Контингентті
техникалық көмекші
(орнын толтырушы)
құралдармен және
арнаулы жүріп-тұру
құралдарымен
қамтамасыз ету
бойынша жәрдем
көрсетеді;

7. Контингентке
Денсаулық сақтау,
білім беру, халықты
әлеуметтік қорғау
органдарының, заң
қызметтерінің
мамандарына және
басқа да мамандарға
консультациялар
беруді қамтамасыз
етеді;

8. Әлеуметтік
мәселелер бойынша
заңнаманы түсіндіру
бойынша
мамандармен және
әлеуметтік
қызметкерлермен
оқу жүргізеді;

9. Отбасыға
әлеуметтік көмек
көрсету
орталықтарын,
баспаналарды,
жастар,
жасөспірімдер және
балалар
орталықтарын,
күндізгі болу және
үйде күтім жасау
жағдайларында

1-еңбек функциясы: тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына, адам саудасы құрбандарына уақытша болу және тұру жағдайларында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімшелеріндегі, ұйымдардағы қызмет; 2-еңбек функциясы: Халықты әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау, білім беру органдары мен ұйымдарының, өмірлік қиын жағдайда жүрген адамдармен жұмыс істеуге уәкілетті ұйымдардың мамандарымен өзара іс-қимыл жасау;	Міндет: 1.Өмірлік қиын жағдайға тап болған адамдарға консультациялық көмек; 2. қиын өмірлік жағдайды еңсеру, мұқтаж адамдар мен олардың отбасыларын әлеуметтендіру және интеграциялау үшін қажетті жағдайлар жасауға ықпал ету , қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтерді алуда олардың құқықтары мен мүдделерін қорғау.	жұмыс істейтін клубтарды құру жөніндегі қызметке қатысады; 10. Өмірлік қиын жағдайда жүрген контингентке жан-жақты көмек көрсетуге байланысты мәселелерді шешуге жәрдемдеседі; 11. Қиын өмірлік жағдайды еңсеру, мұқтаж адамдар мен олардың отбасыларын әлеуметтендіру және интеграциялау үшін қажетті жағдайлар жасауға ықпал етеді, қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтерді алуда олардың құқықтары мен мүдделерін қорғайды; 12. Мұқтаж адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі қызметті үйлестіреді, арнаулы әлеуметтік қызметтерді іске асыруға қажетті мамандарды тартады ; 13. Үйде күтім көрсету жағдайында қызмет көрсететін субъектінің арнаулы әлеуметтік қызмет алушылармен жеке жұмыс жоспарын әзірлеуді және іске асыруды қамтамасыз етеді; 14. Үйде күтім көрсету жағдайында көрсетілетін қызметтерге тұрақты мониторинг жүргізеді, деректер
---	---	--

базасын жүргізеді және белгіленген тәртіппен есептер ұсынады;

15. Ұйымда әлеуметтік қорғау саласында озық отандық және халықаралық тәжірибені колданады;

16. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы қорғау ережелері мен нормаларының орындалуын қамтамасыз етеді.

Білуге тиіс:

1. Психология, құқықтану, саясаттану, педагогика негіздері;

2. Өмірлік қиын жағдайда жүрген адамдарға көмектің әлеуметтік-психологиялық аспектілері;

3. Еңбек, тұрғын үй, қылмыстық, азаматтық және зейнетақы заңнамасының негіздері, ана мен баланы қорғаудың құқықтық негізі;

4. Кәмелетке толмағандар мен зейнеткерлердің құқықтары;

5. Мүгедектігі бар адамдарға, соғыс және еңбек ардагерлеріне белгіленген әлеуметтік кепілдіктер мен артықшылықтар негіздері;

6. Әлеуметтік жұмыс бойынша озық және

		халықаралық тәжірибе; 7. Консультант қызметінің этикалық нормалары; 8. Психологиялық қолдау көрсету әдістері; 9. Үйде қызмет көрсету мәселелері бойынша әдістемелік материалдар; 10. Халықты әлеуметтік қорғау саясатының негізгі бағыттары; 11. Әлеуметтік қызмет көрсету мәселелері бойынша отандық және шетелдік тәжірибе; 12. "Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26867 болып тіркелген).
Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптары	Аналитикалық ақыл-ой, ақпараттың үлкен көлемімен жұмыс істей білу. Шыдамдылық пен тез тіл табыса білу, тілектестік, парасаттылық, риясыздық, әдептілік, дамыған интуиция сезімі, байқағыштық пен еңбексүйгіштік, эмоциялық-еріктік тұрақтылық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	7-деңгей	Бөлім (бөлімше) меңгерушісі
БА-мен байланысы	Әлеуметтік жұмыс бойынша консультант	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары

Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік психолог"	
Кәсіп коды:	2634-9-004	
Кәсіптің атауы:	Әлеуметтік психолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	I санатты психолог: тиісті мамандағы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтіледі. II санатты психолог: тиісті мамандары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі. Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
КА сәйкес кәсіптер үшін біліктілік деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білім	
		Икемділіктер мен дағдылар: 1 . Клиенттерге психологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша әртүрлі адамдармен және топтармен өзара әрекеттесу. 2 . Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау көрсетуді ұйымдастырады.

3. Қиын өмірлік жағдайлардан шығу үшін клиенттерге психологиялық қолдау көрсету.

4. Кәсіби этикалық нормалар аясында клиенттердің әлеуметтік ортасына психологиялық әсер ету.

5. Клиенттердің әлеуметтену қиындықтарын жеңу үшін нақты психологиялық технологияларды қолданыңыз.

6. Халық арасында психологиялық ағарту қызметін жүргізу.

7. Қиын өмірлік жағдайға тап болған адамдарды қолдау.

1-еңбек функциясы: Өмірдің қиын жағдайына ұшыраған әлеуметтік тобына және ерекше тұлғаларға (клиенттерге) психологиялық көмек көрсету	1-міндет: Клиенттерге психологиялық қолдау көрсетудің жеке бағдарламаларын әзірлеу 2-міндет: Клиенттердің жеке ресурстарын жетілдіру және топтық және жеке кеңестерді өткізу үшін команда құру және бағдарламаларды жүзеге асыру	мәселелері бойынша әлеуметтік саладағы органдар мен және ұйымдар мен басқа қызметкерлермен өзара іс-қимылды жүзеге асырады. 8 . Клиенттермен жеке жұмыс жасау бағдарламаларын жасаңыз. 9 . Клиенттермен топтық жұмыс бағдарламаларын жасаңыз. 10. Қиын өмірлік жағдайға тап болған әлеуметтік топ мүшелеріне психологиялық көмек көрсету бағдарламаларын әзірлеу. 11 . Клиенттердің
---	--	---

мәліметте
р базасын
жүргізу.
12. Іс
қағаздары
н жүргізу
және
клиент
туралы
алынған
мәліметте
рдің
құпиялыл
ығын
қамтамас
ыз ету.

Білуге
тиіс:
1 .
Әлеуметт
і к
психолог
иядағы
заманауи
бағыттар,
өзекті
мәселелер
және
жұмыс
әдістері.
2 .
Дағдарыс,
қайғы,
жоғалту
және
жоғалту
психолог
иясы.
3 .
Төтенше
жағдайла
р
психолог
иясы.
4. Тұлға
және
шағын
топтарды
ң
психолог
иясы.
5. Отбасы
және

отбасылы қ қатынаста р психолог иясы. 6 . Тәуелділі к , кіріптарл ы қ психолог иясы, Девианто логия. 7 . Өмірдің әртүрлі кезеңдері ндегі жеке дамудың жаңа ерекшелік тері. 8 . Әлеуметт ену мәселелер і. 9 . Қолайсыз әлеуметті к жағдайда ғы тұлғаның даму ерекшелік тері. 10 . Әлеуметт енудің бұзылуын а психолог иялық көмек көрсету технолог иясы, әдістері

		мен формалары. 1 1 . Психологиялық кеңес беру негіздері. 1 2 . Әлеуметтік психологиялық тренингті ұйымдастыру және өткізу негіздері.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1 . Вedomствoаралық тoп мамандары н психологиялық даярлаудың тиімді нысандары мен әдістерін таңдау. 2 . Вedomствoаралық тoп мамандары н психологиялық даярлауды жүзеге асырады. 3 . Психологиялық көмек көрсету бойынша мамандар

2-еңбек функциясы: Әлеуметтік топтарға және жеке тұлғаларға (клиенттерге) психологиялық көмек көрсету бойынша ведомствоаралық топтарды дайындау	1-міндет: Ведомствоаралық ынтымақтастық бағдарламаларының әртүрлі бейіндерін басқа бағдардағы мамандармен бірлесіп әзірлеу 2-міндет: Мамандарды оқыту және олардың психологиялық дайындығы	д ы даярлау бағдарла маларын әзірлеу. 4 . Топтағы жұмыс бойынша жеке мамандар ға кеңес беру. 5 . Құжаттам аны және қызметтік х а т алмасуды жүргізу. 6 . Ұйымның мәселелер ін шешу үш і н ақпаратпе н , мәліметте р базасыме н және басқа да ақпаратт ы қ жүйелерм ен жұмыс істеудің заманауи технологи яларын қолданың ыз. Білуге тиіс: 1 . Әлеуметт і к психолог ия, жеке және кіші топтар психолог иясы.
---	--	--

	2. Топтық жұмыс әдістемесі .
	3 . Басқару психологиясы, ұйымдастырушылық және өндірістік психологиясы.
	4 . Ведомстволар арасындағы ынтымақтастық реттемесі және әртүрлі ведомстволар мамандары арасындағы кәсіби ақпарат алмасу ережелері .
	5. Топта жұмыс істеу технологиясы.
	6 . Әлеуметтік , психологиялық және басқару ресурстарды белсендіру әдістері.
	7 . Мамандар мен тиімді қарым-қатынастар

		құру әдістемесі . 8 . Шиеленіс тер мен жанжалдар ды шешу технологи ялары.
		Икемділік тер мен дағдылар: 1 . Психолог иялық көмек алу үш і н әлеуметті к саласы мекемеле рі мен ұйымдарғ а түскен өтініштер ді және өтінімдер ді талдау. 2 . Әлеуметт і к саладағы стандартт ар мен регламент терге сәйкес клиенттер ді ң қызмет нәтижелілі гі н талдау және бағалау 3 . Әлеуметт ік салада психолог иялық қызмет көрсету жөнінде

құжаттар д ы дайындау . 5 . Жұмыста ақпаратт ы қ жүйелерд і пайдалан у, қызмет бағдары бойынша жаңа ақпаратт ы ізвестіруд і жүзеге асыру. 6 . Тәжірибе д е ересектер ді оқыту әдістемел ерін, жеке және топтық жұмысты қолдану. 7 . Психолог иялық көмек көрсету тиімділігі н бағалау. 8 . Психолог иялық қызмет алушылар мен кері байланыс ты сыни бағалау. 9 . Әлеуметт і к саладағы құжаттарғ а қойылаты
--

3-еңбек функциясы: Әлеуметтік мекемелер мен ұйымдардың (клиенттердің) қызметкерлеріне психологиялық көмек көрсету.	1-міндет: Жоспарларды әзірлеу, психологиялық көмек көрсету нысандары мен шарттарын келісу. 2-міндет: Жеке психологиялық көмек көрсету. 3-міндет: Психологиялық тренингтерді, сабақтарды жүргізу және консультация беру	н талаптарға сәйкес құжаттаманы, қызметтік хат алмасу жүргізу. 10. Клиенттерге психологиялық көмек көрсету жаңа нысандары мен әдістерін әзірлеу. Білуге тиіс: 1. Әлеуметтік психология, жеке және кіші топтар психологиясы. 2. Жеке консультациялар мен тренингтер әдіснамасы. 3. Ұйымдастырушылық психологиясы. 4. Келіссөздерді жүргізудің негізгі қағидаттары, түрлері,
--	--	---

стратегия сы және тактикал ы қ әдістері. 5 . Ұйымдар қызметке рлеріне психолог иялық көмек көрсетуді ң негізгі теориялар ы. 6 . Әлеуметт і к саласынд а ғ ы персонал д ы басқару, ведомств оаралық ынтымақт астық, қызмет көрсету құжаттар айналым ы н а қойылаты н талаптар. 7 . Психолог иядағы қызмет көрсету сапасы м е н шарттары н а қойылаты н заманауи стандартт ы қ талаптар. 8. Жеке деректерд і сақтау
--

		және оларды пайдалану.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1 . Психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу үшін халықтың, әлеуметтік мекемелердің және ұйымдардың өтінімдер мен өтініштерді жинау. 2 . Әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдары мен реттемелерді әзірлеу және келісу. 3 . Психологиялық білім беру және ақпараттық консультациялар өткізу

4-еңбек функциясы:
Халыққа, әлеуметтік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлеріне психологиялық білім беру жүйесін құру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру

1-міндет:
Психологиялық білім беру жоспарын әзірлеу.

жоспарын
әзірлеу
кезінде
психолог
иялық
қауіпсізді
гі және
орта
жайлылы
ғын
бақылау
нәтижеле
рін
пайдалан
у.
4 .
Психолог
иялық
білім
берудің
әртүрлі
нысандар
ы мен
әдістерін,
оның
ішінде
белсенді
әдістерді
қолдану.
5 .
Психолог
иялық
қызметте
р жөнінде
халықтың
кез-келге
н тобына
ақпаратт
ы
құзыретті
,
қолжетім
ді ұсыну.
6 .
Психолог
иялық
білім
беру үшін
визуалды
материал
дар жасау
.
7 .
Психолог

	2-міндет: Психологиялық қызметтер тізімін және олардың қолжетімділігін дайындау. 3-міндет: Психологиялық білім беру әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдар қызметкерлеріне ұсынымдарды әзірлеу. 4-міндет: Психологиялық қызметтерді алу мүмкіндігі жөнінде топтық және жеке ақпараттық кеңестер өткізу.	иялық білім беруде қарым-қатынас, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа да кедергілерді еңсеру. 8 . Психологиялық білім беру тиімділігін бағалау. 9 . Заманауи жұмыс технологияларын меңгеру. 10 . Құжаттаманы және қызметтік хат алмасуды жүргізу.
		Білуге тиіс: 1 . Әлеуметтік саладағы нақты міндеттерді шешу органдары мен ұйымдар. 2 . Әлеуметтік психология, жеке және кіші

топтар психолог иясы. 3 . Тұрмыст ың және отбасылы қ тәрбиелеу д і ң ұлттық және өңірлік ерекшелік тері. 4 . Отбасыл ы қ психолог и я , отбасылы қ кеңес, отбасылы қ дағдарыс тар. 5 . Әлеуметт е н у , әлеуметті к бейімделу және бейімсізд е н у мәселелер і , әлеуметті к орта сипаттама лары. 6 . Адамның өмірлік іс-әрекетт ері мен қоршаған ортаның қауіпсізді гі. 7 . Дағдарыс, қайғы, қаза және
--

		жоғалту психолог иясы.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық .	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтарға қатысы	7-деңгей	Әлеуметтік дамыту бөлімінің бастығы
БА-мен байланысы	психолог	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Пенитенциарлық жүйесінде сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер"	
Кәсіп коды	2634-4-001	
Кәсіп атауы	Пенитенциарлық жүйесінде сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6	
БА сәйкес кәсіптік біліктілік деңгейі	Жоқ	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық білім.	
		И ке мд ілі кт ер ме н да ғд ыл ар : 1. Ә

ле
ум
ет
ті
к-
пс
их
ол
ог
ия
лы
қ
оң
ал
ту
ш
ар
ал
ар
ы
н
ы
ң
оң
та
йл
ы
тіз
імі
н
жә
не
ол
ар
ды
ор
ы
нд
ау
тә
рт
ібі
н
ан
ық
та
ң
ыз
. 2.
О
ңа
лт
у

іс-
ш
ар
ал
ар
ы
н
ы
ң
нә
ти
же
ле
рі
н
оң
ал
ту
ш
ы
н
ы
ң
өзі
ні
ң,
он
ы
ң
жа
қы
н
ор
та
сы
н
ы
ң
жә
не
ко
р
ш
ағ
ан
ор
та
ре
су
рс
та
ры
н
ы

ң
мү
мк
ін
ді
кт
ер
ін
е
сә
йк
ес
ба
ға
ла
у.
З.
О
ң
кө
зқ
ар
ас,
тө
зі
мд
ілі
к
та
н
ыт
у,
оң
ал
ту
ш
ығ
а,
он
ы
ң
за
ңд
ы
өк
іл
де
рі
не
эм
оц
ия
лы
қ

1-еңбек функциясы:

Сотталғандарды түзеу және қылмыстық жазаны орындау кезеңінде қайта әлеуметтендіру, сондай-ақ босатылғаннан кейін қоғамға бейімдеу мақсатында оларға әлеуметтік көмек көрсету, қолдау және қорғау.

1-міндет:

Оңалту ортасын ұйымдастыруда, оның өмір сүру кеңістігін ұйымдастыруда, әлеуметтік-психологиялық кедергілерді еңсеруде реабилитаторға ұсыныстар мен көмек көрсету.

ш
е
ұс
ы
ну
.

Бі
лу
ге
ти
іс:
1.
Н
ор
ма
ти
вті
к
құ
қы
қт
ық
ак
ті
ле
р:
Ба
ла
құ
қы
қт
ар
ы
ту
ра
лы
Ко
нв
ен
ци
я;
"
Бі
лі
м
ту
ра
лы
"
Қа
за
қс
та
н

Республикасының Заңы;
"Кемтарбалалардың әлеуметтік жағдайы мен медициналық педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы"

Қа
за
қс
та
н
Ре
сп
уб
ли
ка
сы
н
ы
ң
За
ң
ы;
"
Қа
за
қс
та
н
Ре
сп
уб
ли
ка
сы
нд
а
мү
ге
де
кт
ігі
ба
р
ад
ам
да
рд
ы
әл
еу
ме
тті
к
қо
рғ
ау
ту
ра
лы

" Қа
за
қс
та
н
Ре
сп
уб
ли
ка
сы
н
ы
ң
За
ң
ы.
2.
М
ед
иа
ци
ян
ы
ң,
жа
н
жа
лд
ы
жа
ғд
ай
ла
рд
ы
ш
е
ш
уд
ің
не
гіз
гі
әд
іст
ер
і
ме
н
тә
сі
лд

		ер і.
Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бейімделу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-деңгей	Қ ыл м ыс ты қ ат қа ру ж үй есі ме ке ме сі ні ң ко нс ул ьт ан ты . Құ ры лы мд ық бө лі м ш ен ің ба с ш ыс ы
БА-мен байланысы	Қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты. Құрылымдық бөлімшенің басшысы.	Ж оқ
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан	

	Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.
Кәсіпқарарлық қалыбы	"Пенитенциарлық жүйесіндегі сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер"
Кәсіпқорды	2634-4-001
Кәсіпаты	Қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
Басқарушылық қабілеттілік	

де н г ей і	Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
Кә сі пт ік бі лі м де н г ей і	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
1- ең бе к фу нк ци яс ы: Ба ғд ар ла ма ла у жә не ж ос па рл ау . Па ци ен тт ер ге ұз ақ ме рзі мд і ди аг но	1-міндет: Психологиялық және әлеуметтік зерттеулердің мақсаттары мен міндеттерін белгілеу, қадағалау жүргізу	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Қоғамға қайта әлеуметтену және іс-әрекеттер жоспарын (сотталғандармен бірге мақсаттарды, болашақ жұмыстың міндеттерін, қызмет әдістерін, құралдарын, нысандары мен кезеңдерін айқындау) әзірлеу. 2. Сотталғандар және әлеуметтік қызмет мамандары арасында сенім ахуалын қалыптастыру. 3. Психологиялық және әлеуметтік зерттеулер жүргізу, іс-әрекеттерді әлеуметтік қызметімен үйлестіру. 4. Міндетті түрде сотталғанның, оның тағдырына мүдделі адамдардың қатысуымен құжаттарды ресімдеу және бекітуге дайындау. 5. Бақылау жүргізу. 6. Сотталғанды заңға бағынышты мінез-құлыққа тарту. 2. Білуге тиіс: 1. "Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі" Қазақстан Республикасының кодексі (бұдан әрі – Қылмыстық кодексі). 2. Ұзақ мерзімді әлеуметтік, психологиялық зерттеулерді жүргізу ерекшеліктерін. 3. Клиникалық қадағалау жүргізу әдістемесін. 4. Өзара әрекеттесу клиника-психологиялық, әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық аспектілерін.
		Икемділіктер мен дағдылар: 4.1. Оқыту-нұсқау беру, кеңес беру, нақты іс-әрекеттерді ұйымдастыру. 5.2. Көмек көрсету, қолдау, ынталандыру, түзету, қарым-қатынасты және әлеуметтік пайдалы қызметтерді ұйымдастыру 3. Сотталғандардың, мамандардың өзара іс-әрекетті қамтамасыз ету, ынтымақтастықты үйлестіру, жеке іс-әрекеттер мен жұмыс кезеңдері нәтижелілігін бақылау және бағалау.

ст ик ал ық қа да ға ла уд ы ж үз ег е ас ыр у	2-міндет: Ұйымдастыру-атқарушылық	6. Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" К одексі. Қылмыстық кодексі. "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік көмек көрсету туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. 2. Психологиялық, педагогикалық және социологиялық қорытындыны құру қорытынды.
2- ең бе к фу нк ци яс ы: Пс их ол ог ия лы қ - әл еу ме тті к зе рт те у ж үр гіз у	1-міндет: Психологиялық - социологиялық зерттеу жүргізудің тиісті әдістерін іріктеу 2-міндет: Өмірлік жағдайына диагностика жасау	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Қылмыстық-атқару жүйесі мекемелеріне отырғызылған адамдарға әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсету. 2. Арнайы шаралар жүйесін орындау: қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінде "әлсіз" сотталғандарды және олардың тәуекел топтарын қалыпты күтуге қиындық тудыратын басқалардан ерекшеленетін объективтік және субъективтік мұқтаждыққа шалдыққан " әлсіз" сотталғандардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын тұрмыстық жағдайларын нығайту, сақтау немесе қалпына келтіру; бостандықта өмір сүруге және пост-пенитенциарлық оңалтуға дайындау. Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Қазақстан Республикасының Конституциясы. Қылмыстық кодекс. 2. Эксперименттік-психологиялық педагогикалық әдістерді таңдау принциптері. 3. Тұлғаның даму Тұжырымдамасы, психопатологияның ерекшеліктері. Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірдің ауыр жағдайына, қылмыстық іске бару, бостандығынан айыру жеріне сотталып жеткізген себептерін (детерминант-факторлары), жаңа пенитенциарлық-әлеуметтік проблемаларын туындаған жағдайлар мен жайлар себептерін анықтау. 2. Қылмыстық-атқару жүйесінің сотталғанға тигізетін әсері деңгейін, оның ішінде нақты тұлғаның басқа ерекшеліктерін, жалпылығын, ортасын анықтау. Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" К одекс. Қылмыстық кодекс.

		"Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы" Заң. 2. Сотталғандарға әлеуметтік қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөніндегі әлеуметтік жұмыс этикасының халықаралық Кодексі және өзге де нормативтік құжаттар.
3-еңбек функциясы: Пениценциялық жүйедегі сотталғандарға көмек көрсету	1-міндет: Консультация беру, әлеуметтік қолдау тобын құру	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Кәсіптік консультация беру әдістерін меңгеру. 2. Отбасылық ресурстарын жұмылдыруға бағытталған отбасылық консультация беру әдістерін меңгеру. 3. Азаматқа оң көзқарас, шыдамдылық таныту, эмоциялық қолдау көрсету. 4. Кәсіптік қызметі үрдістерін басқару және бақылау, дәлелдеу және ақпаратты сауатты пайдалану. Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Еңбек кодексі. "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" кодексі. "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік көмек көрсету туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. 2. Медиация, шиеленіс жағдайларын шешу әдістері мен тәсілдері.
Жеке құрылымы		

е қо й ыл ат ы н та ла пт ар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	
С Б Ш ш ең бе рі нд е ба сқ а кә сі пт ер ме н ба йл ан ыс ы	8-деңгей	Мекеменің (ұйымның) басшысы
Б А- ме н ба йл ан ыс ы	Мекеменің (ұйымның) басшысы	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.
Ең бе к жа ғд ай ла ры (ма		

зм ұн ы жә не са па сы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы		"Әлеуметтік саладағы психолог-консультант"
Кәсіп коды		2634-9-004
Кәсіп атауы		Әлеуметтік саладағы психолог-консультант
СБШ бойынша біліктілік деңгейі		6 (6.1., 6.2., 6.3.)
БА, халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптік біліктілік деңгейі		I санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі. II санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі. Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды. Әлеуметтік жұмыс жөніндегі консультант: біліктілігі жоғары деңгейдегі маман: жоғары санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл; бірінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл; екінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл; санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.
Кәсіптік білім деңгейі		Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және ұйымның тиісті бейініне сәйкес келетін экономикалық қызметінде кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.
		Икемділіктер мен дағдылар:

1 . Әлеу меттік топта рға және жеке тұлға ларға психо логия лық көмек көрсө т у бойын ш а ведом ствоа ралық топта рды дайын дау. 2 . Психо логия лық қорға уды жоғар ылату және халық психо логия лық сәтсіз дігін алдын алу бағда рлама ларын әзірле у. 3 . Белгіл енген мінде ттерін е сәйке с

1-міндет:
Ведомствоаралық өзара әрекеттесу
бағдарламаларының басқа бағдарлы
мамандарымен бірлесіп әзірлеу

ведом
ствоа
ралық
топты
ң
маман
дарын
тиімді
психо
логия
лық
даярл
аудың
нысан
дары
мен
әдісте
рін
ірікте
у.

Білуге
тиіс:
1 .
Жеке
тұлға
психо
логия
с ы
принц
иптері
мен
негізд
ерін.
2 .
Психо
терап
и я
және
психо
логия
лық
кеңес
беру
принц
иптері
н.
3 .
Коман
дада
жұмы
с
істеу,
әртүр
л і

1-еңбек функциясы: Әлеуметтік топтарға және жеке адамдарға психологиялық көмек көрсету бойынша ведомствоаралық топтарды құру	ведомствоаралық мамандардың қызметін ұйымдастыру технологияларын 4 . Ведомствоаралық командалардың дайындау үшін әлеуметтік, психологиялық және басқару ресурстарын жандандыру әдістерін.
	Икемділіктермен дағдылар: 1 . Клиникалық психологиядағы нақты психологиялық

мәселелерін шешу де заманауи құралдарын, психотехнологияларды дұрыс іріктеу және пайдалану.

2 . Клиент талаптарын а және мәселесіне сәйкес келетін дұрыс іріктеу жасау.

3 . Психикалық әсердің бағыты мен технологиясын іріктеу.

Білуге тиіс:

1 . Клиенттердің

2-міндет:
Клиенттерге психологиялық көмек көрсету жөнінде ведомствоаралық тобының мамандарына кеңес беру

		психологиялық қасиеттері мен күйлері. 2 . Психологиялық кеңес беру негізгі заманауи тұжырымдалары. 3 . Мамамдармен тиімді қарым-қатынас жасау техникалары. 4 . Кәсіптік этика талаптары.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1 . Психологиялық тәуекелдерді, әлеум

еттік және психологиялық шиеленіс факторларын анықтау және бағалау.
2. Алынған деректерді жалпылау, олардың негізінде теріс құбылыстардың барынша азайту үшін психологиялық ұсыныстарын әзірлеу.
3. Өз ұстанымын дәлелдеу.

Білуге тиіс:
1. Әлеуметтік психология,

1-міндет:
Халықтың тіршілік ортасының талаптары мен мүмкіндіктеріне сәйкестігінің психологиялық өлшемдерін айқындау

кіші топта р психо логия сы. 2 . Күйзе ліс күйле р психо логия сы. 3 . Төтен ше жағда йлар психо логия сы, жоғал ту, қайғы психо логия сы. 4 . Халы қтың ұлтты қ , этном әдени және конфе ссиял ы қ ерекш елікте рі мен таным ал дәстү рлері. 5 . Отбас ы психо логия сы, отбас ылық

	кеңес беру, отбасылық дағдарыстар.
2-еңбек функциясы: Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингін ұйымдастыру	Икемділіктер мен дағдылар: 1 . Тәуекелдер мен әлеуметтік-психологиялық шиеленіс факторларын бағалау. 2 . Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта жайлылығы мониторингін нәтижелері бойынша материалда

2-міндет:

Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингін жасау және алынған мәліметтерді талдау

р
әзірле
у.
3 .
Халы
қтың
өмір
сүру
ортас
ының
психо
логия
лық
қауіпс
іздігі
мен
жайл
ылығ
ы
монит
орингі
нәтиж
елерін
талда
у
кезінд
е
анықт
алған
шиеле
ністі
төмен
дету
мәсел
елерін
е жеке
және
топты
қ
кеңес
беру.
4 .
Халы
қтың
өмір
сүру
ортас
ының
психо
логия
лық
қауіпс
іздігі
мен

жайл
ылығ
ы
монит
орингі
нәтиж
елерін
есепк
е ала
отыр
ып,
әлеум
еттік
және
психо
логия
лық
шиеле
ністі
төмен
дету
бойын
ш а
профи
лакти
калық
жұмы
стард
ы
жүргіз
у.

Білуге
тиіс:

1 .
Отбас
ылық
психо
логия,
отбас
ылық
кеңес,
отбас
ылық
дағда
рыста
р.

2 .
Әлеу
метте
ну,
әлеум
еттік
бейім
делу

		мәселелері, әлеуметтік ортаның сипаттамалары. 3 . Күйзеліс жағдай психологиясы. 4 . Халықтың ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері мен ұлттық дәстүрлері.
		Икемділіктер ермендағдылар: 1 . Клиенттерді психологиялық қолдау бойынша топтық жұмы

с
бағда
рлама
ларын
әзірле
у.
2 .
Өмірл
і к
киын
жағда
йға
тап
болға
н
әлеум
еттік
топта
р
мүше
леріне
, оның
ішінд
е
ведом
ствоа
ралық
негізі
нде
маман
дарды
ң
қатыс
уымен
психо
логия
лық
көмек
көрс
т у
бағда
рлама
ларын
әзірле
у.

Білуге
тиіс:
1 .
Дағда
рыс
жағда
йлар
психо
логия

1-міндет:
Команда құру, оның ішінде ведомство аралық негізінде, клиенттердің жеке ресурстарын белсендіру бағдарламаларын жүзеге асыру

3-еңбек функциясы:
Өртүрлі дереккөздерінің ресурстарын пайдаланып
клиенттерге жеке психологиялық қолдау
бағдарламаларын әзірлеу

сы (тұжырымда-
малар, тәсілдер,
факторлар, әдістер
және жұмыс
әдістемелер)
, тәуекелтану,
қайғы,
жоғалту
психологиясы.
2 . Төтенше
жағдайлар
психологиясы (тәсілдері,
мәселелері,
көмектүрлері,
салдары).
3 . Кіші
топтар
психологиясы (түрлері,
кіші топтардағы

		қарым - қатын астар, топтағ ы қысы м).
		Икем ділікт е р мен дағды лар: 1 . Клиен ттер мәсел елерін шешу үшін ақпар аттық дерек корла рмен және басқа ақпар аттық жүйел еріме н жұмы с істеу заман ауи техно логия ларын пайда лану. 2 . Клиен ттің жеке дерек терін сақтау және өндеу.

2-міндет:
Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау көрсетуді ұйымдастыру

Білуге тиіс:
1 .
Әлеуметте н у мәсел елері (тұжы рымда малар, тәсілд ер, әлеум еттен удің бұзыл у белгіл ері, салда ры, көмек түрл ері).
2 .
Әлеуметте н у бұзыл ыстар ындағ ы психо логия лық көмек көрс ет у техно логия лары, әдісте рі мен түрл ері.
3 .
Психо логия лық трени нгті ұйым дасты

		р у және өткізу негізд ері (әдісте ме, іске асыру , нәтиж елер, салда р).
		Икем ділікт е р мен дағды лар: 1 . Клиен ттің мәсел елерін шешу үшін ақпар аттық дерек қорла рмен және басқа ақпар аттық жүйел ермен жұмы с істеуг е арнал ған заман ауи техно логия ларды пайда лану. 2 . Клиен ттің

жеке деректерін сақтау және өңдеу.
1 . Білуге тиіс:
2.1. Психологиялық ғылым мен практикалық психология (әлеуметті психологияландыру) туралы ғылым и көзқарастар мен ұғымдарды қалыптастыру жолдары мен әдістерін меңгеру.
2 . Адамның психикалық және физикалық

1-міндет: Психикалық және физикалық денсаулығын сақтауда және қолдауда психологиялық факторлардың рөлі туралы ақпараттарды тарату
--

	денса улығы н а психо логия лық факто рлард ы ң әсер ету қағид аттар ы.
4-еңбек функциясы: Халыққа, әлеуметтік саласының органдары және ұйымдар қызметкерлеріне психологиялық білім беру жүйесін құру жөніндегі ұйымдастырушылық қызметі	1 . Икем ділікт е р мен дағды лар: 2.1. Микр о - және макро ортал арын психи калық үйлес тіру макса тында психо логия лық білімд і қолда н у және пайда лану тұрақ т ы қажет тілігін қалып тасты ру. 3.2. Ақпар атпен,

желілі
к
ресур
старм
ен,
ақпар
аттық
жүйел
ермен
және
бағда
рлама
ларме
н
заман
ауи
жұмы
с
техно
логия
ларын
менге
ру.
3 .
Жеке
даму
мақса
тында
психо
логия
лық
білімд
і
қолда
н у
және
пайда
лану
тұрақ
т ы
кажет
тілігін
қалып
тасты
ру.
1 .
Білуге
тиіс:
2.1.
Әлеу
меттік
салас
ындағ
ы

2-міндет:
Психологиялық білім беру бойынша
әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдар
қызметкерлеріне ұсынымдарды әзірлеу

нақты
орган
дар
мен
ұйым
дар
шеше
тін
мәсел
елер.
3.2.
Жеке
және
әлеум
е т
деңге
йінде
психи
калық
денса
улыкт
ы
сақтау
нығай
т у
заман
ауи
тәсілд
ері
мен
үрдіст
ері.
3 .
Тұрм
ыстың
және
отбас
ылық
тәрби
елеуді
ң
ұлтты
к
және
аумақ
тық
ерекш
елікте
рі (
халық
дәстү
рлері,
тәрби
елеуді

		ң этном әдени және конфе ссиял ы қ ерекш елікте рі).
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтарға қатысы	7-деңгей	Құры лымд ы қ бөлім шенің басш ысы. Меке ме (ұйым) бөлімі нің (бөлім шесіні ң) меңге рушісі .
БА-мен байланысы	Құрылымдық бөлімшенің басшысы. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.	Халы қты әлеум еттік қорға у және жұмы спен камту ұйым дарын ы ң басш ылар ы , маман дары және басқа д а қызме

		тшіле р і лауаз ымдар ының үлгілі к білікті лік сипат тамал ары.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карточкасы	"Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)"	
Кәсіп коды	2634-9-004	
Кәсіп атауы	Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)	
С Б Ш бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	I санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі. II санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі. Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды. Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Халықтың психологиялық қауіпсіздігін арттыру және халықтың психологиялық сәтсіздігін алдын

1-міндет:

Өртүрлі жастағы адамдарды дамыту, білім беру, әлеуметтендіру үшін жауапты барлық органдар өкілдерімен ынтымақтастықты жүзеге асыру

а л у
бағдарламаларын
әзірлеу.

2. Адамдарды
сот отырысына
дайындау.

3. Жеке
психологиялық
ерекшеліктерін
анықтау
мақсатында
диагностикалық
жұмыс.

4 .
Психодиагностик
алық қорытынды
.

5 .
Психологиялық
күйді бағалау
және тұлғалық
сипаттама жасау
(судьяның сұрау
салуы бойынша).

6. Қауіпсіздік
және еңбекті
қорғау
нормалары мен
ережелерінің
талаптарын
пайдалану.

Білуге тиіс:

1. Жеке тұлға
психологиясыны
ң қағидаттары
мен негіздерін
білу.

2. Ж а с
психологиясы
ерекшеліктері
жөніндегі
нормативтік
және әдістемелік
құжаттар.

3. Психотерапия
ж ә н е
психологиялық
кеңес беру
қағидаттары.

4. Командада
жұмыс істеу,
әртүрлі
ведомстволар

1-еңбек функциясы: Өртүрлі жастағы адамдарға және әлеуметтік топтарға психологиялық қызмет көрсету және ұйымдастыру		мамандарының қызметін ұйымдастыру технологиясы. 5 . Психодиагностика, психологиялық кеңес беру және психопрофилактика негіздері. 6. Әлеуметтік психология, кіші топтар психологиясы. 7. Дағдарыс жағдайлары психологиясы. 8. Төтенше жағдайлар психологиясы, жоғалту, қайғы психологиясы. 9. Халықтың Ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері және халықтың ұлттық дәстүрлері. 10. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру, отбасылық дағдарыстар
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Тәуекелдер мен әлеуметтік-психологиялық шиеленіс факторларын бағалау. 2. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта жайлылығы мониторингі нәтижелері бойынша

2-міндет:

Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингін жасау және алынған деректерді талдау

материалдар әзірлеу.

3. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін талдау кезінде анықталған шиеленісті төмендету мәселелеріне жеке және топтық кеңес беру.

4. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін есепке ала отырып, әлеуметтік және психологиялық шиеленісті төмендету бойынша профилактикалық жұмыстарды жүргізу.

Білуге тиіс:

1. Отбасылық психология, отбасылық кеңес, отбасылық дағдарыстар.

2. Әлеуметтену, әлеуметтік бейімделу мәселелері, әлеуметтік ортаның сипаттамалары.

3. Күйзеліс күйлердің психологиясы.

		4. Ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері мен халықтың ұлттық дәстүрлері.
		Икемділіктер мен дағдылар: 1. Клиенттерді (кәмелетке толмағандарды) психологиялық қолдау жұмыс бағдарламаларын әзірлеу. 2. Өмірлік қиын жағдайға тап болған әлеуметтік топтардың мүшелеріне ведомствоаралық негізде мамандардың қатысуымен психологиялық көмек көрсету бағдарламаларын әзірлеу. 3. Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерімен (ата-аналар, қамқоршылар, жанашырлар) тығыз өзара әрекеттесу.
	1-міндет: Команда құру, оның ішінде ведомствоаралық негізінде, клиенттердің жеке ресурстарын белсендіру бағдарламаларын жүзеге асыру	Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Қазақстан Республикасының Конституциясы. Қылмыстық кодекс. "Әкімшілік құқық бұзушылық туралы"

2-еңбек функциясы:
Әртүрлі дереккөздердің ресурстарын пайдаланып клиенттерге жеке психологиялық қолдау бағдарламаларын әзірлеу

Қазақстан Республикасының кодексі.
2. Дағдарыс күйлер психологиясы (тұжырымдамалар, тәсілдер, факторлар, жұмыс әдістері және әдістемелері), қайғы, жоғалту, қазар психологиясы.
3. Төтенше жағдайлар психологиясы (тәсілдері, мәселелері, көмек түрлері, салдары).
4. Кіші топтар психологиясы (түрлері, кіші топтардағы қарым-қатынастар, топтағы қысым).

Икемділіктер мен дағдылар:
1. Клиенттер мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелермен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану.
2. Клиенттің жеке деректерін тексеру және өңдеу

Білуге тиіс:
1. Әлеуметтену мәселелері (тұжырымдамалар, тәсілдер, әлеуметтенудің

2-міндет:
Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау көрсетуді ұйымдастыру

		бұзылу белгілері, салдары, көмек түрлері). 2. Әлеуметтену бұзылыстар пайда болған жағдайда психологиялық көмек көрсету технологиялары, әдістері мен түрлері. 3 . Психологиялық тренингті ұйымдастыру және өткізу негіздері (әдістеме, жүргізу , нәтижелері, салдар).
Жеке құзыреттегі не қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	
С Б Ш шеңберінде басқа мамандық тармен байланысы	7-деңгей	Кәсіби консультант. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.
БА-мен байланысы	Кәсіби консультант. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.
Еңбек жағдайлары (мазмұны және сапасы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	
Кәсіп карта чкасы	"Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)"	

Кәсіп тің коды	2634-9-004	
Кәсіп тің атауы	Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)	
СБШ бойын ша білікті лік деңге йі	7	
Б А сәйке с кәсіпт ің білікті лік деңге йі	I санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі. II санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі. Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды. Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
Кәсіп тік білім деңге йі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.	
1 - еңбек	1-міндет: Психикалық және физикалық денсаулығын сақтау және қолдаудағы психологиялық факторлардың рөлі туралы ақпарат тарату	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Клиенттің мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелермен жұмыс істеуге арналған заманауи технологияларды пайдалану. 2. Клиенттердің жеке деректерін сақтау және өңдеу. 3. Сот стендтері мен сайттары үшін психологиялық ақпаратты дайындау.
		Білуге тиіс: 1. Психологиялық ғылым мен практикалық психология (әлеуметті психологияландыру) туралы ғылыми көзқарастар мен ұғымдарды қалыптастыру жолдары мен әдістерін меңгеру. 2. Адамның психикалық және физикалық денсаулығына психологиялық факторлардың әсер ету принциптерін.

функц иясы: Психо логия лық білім беру жүйес і н құру бойын ш а ұйым дасты рушы лық қызме т	2-міндет: Психологиялық білім беру бойынша әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдар қызметкерлері үшін ұсынымдарды әзірлеу	3. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау туралы ережелері мен нормаларының талаптары. Икемділіктер мен дағдылар: 1. Микро- және макроорталарын психикалық үйлестіру мақсатында психологиялық білімді қолдану және пайдаланудағы тұрақты қажеттілікті қалыптастыру. 2. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын меңгеру. 3. Жеке даму мақсатында психологиялық білімді қолдану және пайдалануға тұрақты қажеттілікті қалыптастыру. 4. Кәсіби қызметте мақсаттарды дербес айқындау. Білуге тиіс: 1. Әлеуметтік саладағы нақты органдар мен ұйымдар шешетін мәселелер. 2. Жеке және әлеумет деңгейінде психикалық денсаулықты сақтау және нығайтудың заманауи тәсілдері мен үрдістері. 3. Тұрмыстың және отбасылық тәрбиелеудің ұлттық және аумақтық ерекшеліктері (халық дәстүрлері, тәрбиелеудің этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері)
Жеке құзыр еттері н е қойыл атын талап тар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	
СБШ шенбе рінде басқа маман дықта рмен		Мекеменің (ұйымның) басшысы

байла нысы	8 деңгей	
БА-ме н байла нысы	Мекеменің (ұйымның) басшысы	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы
Еңбек жағда йлары (мазмұ н ы және сапас ы)	Жұмысты орындау орны, жұмыс уақыты, демалыс уақыты режимі, еңбек демалысының ұзақтығы, еңбекке ақы төлеу шарттары және өзге де еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек және ұжымдық шарттарда белгіленеді.	

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК